

Ökad lönespridning kan få fart på integrationen

Nerikes Allehanda den 18 september 2016

Sysselsättningsgapet mellan inrikes- och utlandsfödda är stort och invandringen är nu en nettokostnad för offentlig sektor. I socioekonomiskt utsatta områden är arbetslösheten hög och situationen riskerar att förvärras när många nyanlända snabbt behöver få jobb.

Regeringen presenterade nyligen ett tiopunktsprogram för att stärka utsatta områden och minska segregationen. Men den enda konkreta åtgärden mot arbetslösheten som presenteras är att genom Arbetsförmedlingen öka utrikesfödda kvinnors sysselsättning. Det är knappast tillräckligt. I Fores nya rapport "Varför vinner vi inte (mer) på invandringen?", författad av välfärdsforskaren Andreas Bergh, presenteras en rad tänkbara reformer för en bättre fungerande arbetsmarknad.

Studien slår fast att riktade satsningar på utanförskapsområden är otillräckliga – och i många fall inte ens önskvärda då de riskerar att stigmatisera och skapa inlåsningseffekter. I stället är det angeläget att stimulera en mer dynamisk och mångfacetterad stadsbild där invandrare får sätta sitt avtryck på den lokala ekonomin på sätt som hittills varit sällsynt i Sverige.

Sprudlande ekonomier som Chinatown och Little Italy uppskattas av svenskar när vi är utomlands, men liknande fenomen i Sverige ses ofta som något negativt.

Gemensamt för de länder där invandrare bidrar mer till samhällsekonomin än i Sverige är att de tillåter betydligt större lönespridning än vad svenska kollektivavtal gör. Fackförbundens och socialdemokratins motvilja mot lägre ingångslöner riskerar i dagens situation med många nyanlända att leda till en varaktig arbetslöshet och fattigdom bland utlandsfödda. Vi kan komma att få samhällsekonomiska kostnader långt bortom uteblivna skatteintäkter, i form av ökade sociala problem, ökad brottslighet och minskad sammanhållning och tillit i samhället.

Eftersom detta är värderingar som inte bara regeringen delar, är det angeläget att vi får till stånd en policyutveckling och en diskussion som inte präglas av ideologiska skygglappar.

En bättre fungerande arbetsmarknad för alla kan också nås genom att försörjningsstödet görs om så att drivkrafterna för att jobba stärks, att a-kassan omvandlas till en omställningsförsäkring och att nyanlända får F-skattsedel i stället för etableringsersättning, för att därigenom uppmuntra ett entreprenörskap som kommer hela Sverige till gagn. Vissa förslag kan provocera, men de bör inte förkastas av hänsyn till gamla traditioner – då riskerar vi att fastna i en situation av varaktigt hög arbetslöshet bland stora grupper i samhället.

Debatten domineras av frågan om hur många flyktingar Sverige kan och bör ta emot. Utrymme bör också ges en konstruktiv diskussion kring olika sätt att ge Sverige en bättre fungerande arbetsmarknad så att alla vinner mer på invandringen.

Andreas Bergh, välfärdsforskare och docent i nationalekonomi,
Ekonomihögskolan vid Lunds universitet samt Institutet för Näringslivsforskning

Anna Rehnvall, programchef
Fores migrations- och integrationsprogram